

Ilomantsin kunnan talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2022 – 2023

Kunnanhallitus 23.11.2020 §
Kunnanvaltuusto 30.11.2020 §

Sisällysluettelo

1	Ilomantsin kunnan visio ja strategian painopistealueet.....	3
2	Toimintaympäristö.....	4
2.1	Väestö	4
2.2	Elinvoima ja työllisyys	4
2.3	Hyvinvointi ja terveys	5
3	Ilomantsin kunnan organisaatio.....	6
4	Konserni ja konserniyhtiöt.....	6
5	Ilomantsin kunnan tavoitteet ja talousarvion perustelut	8
5.1	Kuntien taloudellinen tilanne ja haasteet.....	8
5.2	Ilomantsin taloustilanne ja tulevaisuuden näkymät.....	9
5.3	Ilomantsin kunnan tavoitteet	11
6	Talousarvion sitovuus	13
7	Lainanotto.....	13
8	Taloussuunnitelman osat	13
9	Tulos- ja rahoituslaskelma	15
10	Käyttötalous	17
10.1	Kunnanvaltuusto	17
10.2	Tarkastuslautakunta.....	18
10.3	Kunnanhallitus	19
10.4	Hyvinvointilautakunta	21
10.5	Kuntaympäristölautakunta.....	23
11	Investointiosa	25

1 Ilomantsin kunnan visio ja strategian painopistealueet

Ilomantsin kunnan visio

Ilomantsi idässä on turvallinen ja yritteliäs hyvien yhteyksien paikka, jossa on ilo elää ja tehdä työtä.

Kuntamme vuonna 2030 on turvaa, yritteliäisyyttä, yhteyksiä ja työtä - kaikkea tätä ilolla idästä alla olevan runon sanoin:

Hyvinvointi hyvä homma
Hiihtoladut himonamme
Latusilla lasketellen
Terveyttä edistämme.

Uimahalli unelmamme
Liikuntaa lisäämässä.
Kuntalaisten kunnan vuoksi
Kaiken ikäisten iloksi.

Kasvatusta koulutusta
Opetusta oivallista
Vunukoista varttuneempiin
Varsin hyvin järjestämme.

Elinvoimaa erityistä
Erämaista etäältäkin
Kuidun kautta kuljetamme
Tahi pyörillä perille.

Konsernissa kokoamme
Yhtiöissä yhdistämme
Toimintamme, taloutemme
toivotuksi tulokseksi.

Luonto meille voiman lähde
Luovuus lahja lumoava.
Palvelut on paikallansa
Kaiken kansan yltämissä.

Kulttuurilla korotamme
Karjalaista laulumaata
Uuden polven parahaksi
Vanhan väen virkeydeksi.

Elinvoima

Ilomantsin elinvoima on yhdistelmä kekseliästä yrittäjyyttä, uutteria työntekijöitä, yhteiseloja ympäristön kanssa ja digitaalisatiota osana arkea.

Ilomantsilainen yrittäjyys perustuu alueemme luontaisille vahvuuksille. Hyödynnämme luonnonvaroja ja elämme tasapainossa ympäristön kanssa. Meillä on monipuolista osaamista, josta syntyy yritystoimintaa.

Menestyäkseen yrityksen tarvitsevat tilaa ja työvoimaa. Huolehdimme siitä, että yrityksille varataan riittävästi niiden käyttöön sopivia tontteja. Lupaprosessimme ovat sujuvat.

Digitalisaatio on osa arkea ja työtä. Pinta-alaltaan laajassa kunnassamme osataan hyödyntää digitalisaation mahdollistamat etätyön mahdollisuudet.

Talous ja omistajaohjaus

Tasapainoinen talous on hyvinvoivan kunnan perusta. Kuntamme organisaatorakenne muuttuu maailman mukana, sillä olemme nopeita reagoimaan. Uskomme moniosaajuuteen ja lisäämme tuottavuutta.

Kunnan omistamien yhtiöiden omistajaohjaus on jämäkkää ja tavoitteellista. Hallitusten jäsenillä on yhtiöiden toimialaan liittyvää kokemusta ja osaamista, jota hyödynnetään yhtiöiden päätöksenteossa.

Hyvinvointi

Ilomantsissa jokaisella on hyvä elää. Kuntapalvelut ovat saatavilla siellä ja silloin, kun niitä tarvitaan; sekä lähipalveluina että sähköisesti. Pidämme ympäristön viihtyisänä ja turvallisena. Kannustamme jokaista pitämään huolta omasta ja läheistensä hyvinvoinnista.

Lisäämme työllisyyttä yhteistyökumppaneidemme kanssa. Tapahtumia ja toimintaa järjestämme yhteistyössä järjestöjen ja kansalaisten kanssa.

2 Toimintaympäristö

2.1 Väestö

Ilomantsin kunnan väkiluku vuoden 2020 alussa oli 4.864 henkilöä. Väkiluku on laskenut vuosittain noin 2-3%. Tasaisen 2%:n laskun mukaan kunnan väkiluku tulisi olemaan vuoden 2021 lopussa 4.672 henkilöä.

Ilomantsin kunnan väestöstä 39 % noin 1900 henkilöä on yli 64-vuotiaita. Alle 20-vuotiaita on noin 12,7 % väestöstä. Ilomantsin kunnan vakinaisista työntekijöistä yli 60-vuotiaita on noin 33 %.

2.2 Elinvoima ja työllisyys

Elinvoima

Kuluvan vuoden elinvoimakentän toimintaa on leimannut maaliskuussa 2020 Suomeenkin rantautunut koronaviruspandemia. Kun teollisuuden tilauskirjat ovat tyhjentyneet, ovat edessä olleet lomautukset ja sopeuttaminen. Koko maassa yrityssektorin liikevaihto aleni kuluvan vuoden ensimmäisellä

puoliskolla 4,7 %. Pohjois-Karjalassa tilanne oli vielä heikompi liikevaihdon laskettua 5,8 %. Pandemia ei kuitenkaan ensimmäisessä aallossaan vienyt taloutta niin huonoon tilanteeseen kuin alun perin ennakoitiin. Tällä hetkellä, kun pandemian toinen aalto nostaa päätään, näköpiirissä on monessa yrityksessä uusia kehityspolkuja.

Tulevaa vuotta ajatellen heikoin tilanne on edelleen teollisuudessa. Tärkeää olisi saada vienti vetämään. Koronapandemian vaikutus matkustamiseen on näkynyt maakunnassamme ensin lentomatkailun loppumisena ja nyt epävakaana jatkona. Toisaalta kotimaan matkailu on pandemian aikana kasvanut ja matkailijat hakevat turvallisia lähimatkakohteita ja luontoelämyksiä.

Ilomantsilaiset yrittäjät ovat hyödyntäneet hyvin niin yksinyrittäjien korona-avustuksen kuin Ely-keskuksen kautta haussa olleet kehittämisavustukset koronasta aiheutuneisiin markkina- ja tuotantohäiriöihin, ja moni yrittäjä katsoo luottavaisesti tulevaan.

Kunnan elinvoimaohjelma on päivitetty ja siinä muutokset nähdään mahdollisuuksina. Ohjelman mukaisesti kunnan elinvoima on kuntastrategiaan pohjautuen yrittäjyyttä, sujuvuutta ja digitaalisuutta. Elinvoiman kasvattamisen painopisteet keskittyvät paikkakuntamme luontaisille vahuuksille, joita ovat muun muassa uusien materiaalien ja teknologioiden hyödyntäminen sekä monialainen maaseutu-yrittäjyyden kirjo unohtamatta rikasta karjalaista kulttuuriamme.

Kunta hankkii yritysten neuvonta- ja opastuspalvelut Business Joensuu Oy:ltä täyden palvelun pakettina. Kaikki Business Joensuun yritysasiantuntijat ovat ilomantsilaisten yrittäjien käytettävissä. Nimetty asiantuntija palvelee yrittäjiä Ilomantsissa paikallisesti.

Työllisyys

Ilomantsin kunnan työttömyysprosentti on vuoden 2020 aikana ollut maakunnan suurimpia ja työmarkkinatuen kuntaosuus on kasvanut. Vuonna 2021 kunta käynnistää työvoimakoordinoinnin uudestaan tavoitteenaan kunnan oma hanke, jossa selvitetään nuorten työttömien koulutuspolkuja ja haetaan iäkkäämille työttömille väyliä työelämän loppuvaiheeseen ja eläköitymiseen.

Kunta jatkaa nuorten kesätyöpaikkojen tukemista, palkkatukityöllistämistä ja kuntouttavan työtoiminnan hankintaa vuonna 2021.

2.3 Hyvinvointi ja terveys

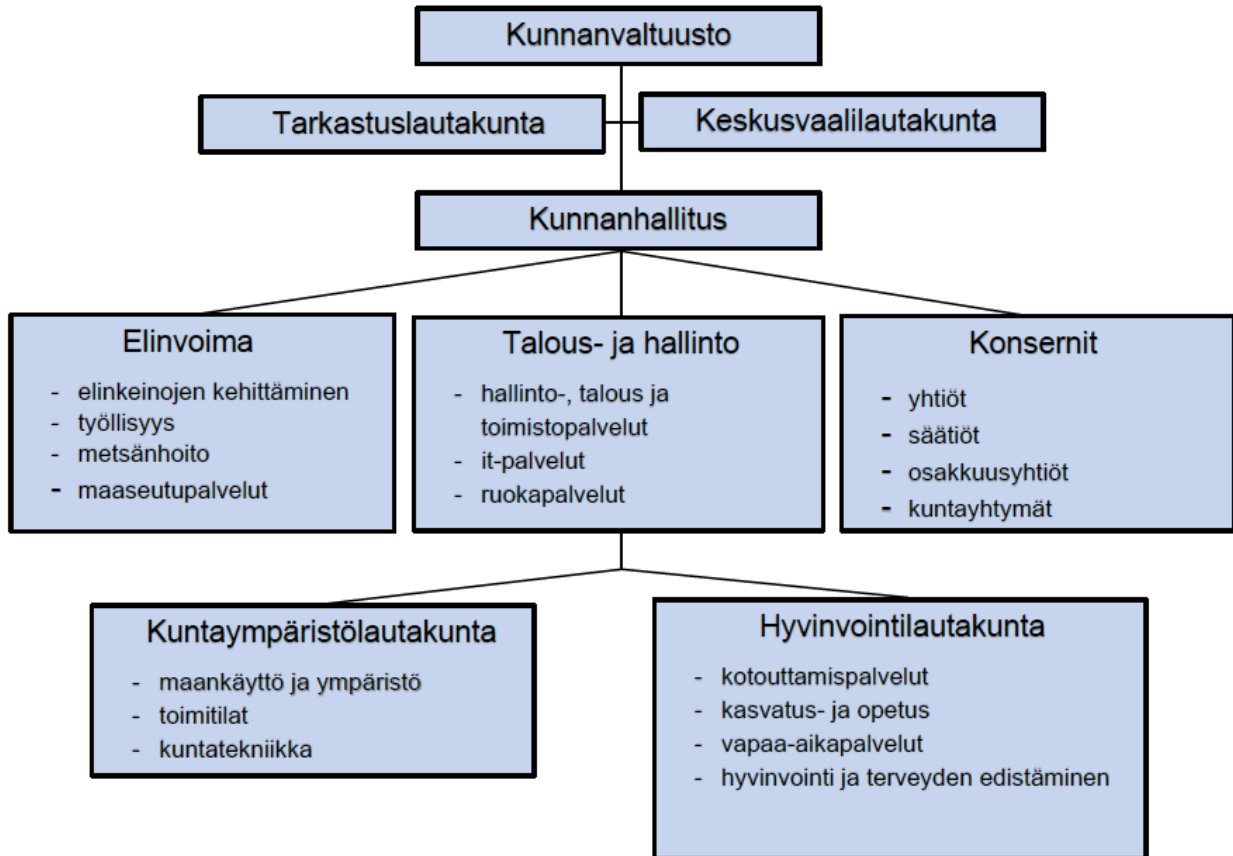
Kunnilla on lakisääteinen velvoite seurata väestönsä hyvinvoinnin tilaa, tunnistaa terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä haasteita, määrittää hyvinvoinnin edistämisen strategiset tavoitteet ja tavoitteita tukevat toimenpiteet sekä edistämisen vastuutahot.

Kunnan hyvinvoinnin tavoitteet laajalla tasolla asetetaan talousarviossa. Tavoitteita täsmennetään kunnan hyvinvointikertomuksessa ja hallintokuntien tavoitteissa. Kunnanvaltuusto seuraa tavoitteiden saavuttamista vuosittain laadittavan hyvinvointikertomuksen muodossa. Pohjois-Karjalan hyvinvointistrategia ohjaa koko maakunnan yhteistä hyvinvointityötä.

Ilomantsissa hyvinvoinnin suurimmat haasteet ovat työttömyys ja sen kerrannaisvaikutukset väestön hyvinvointiin. Kattavatkaan sosiaali- ja terveystalvet eivät kykene poistamaan työttömyyden vaikutuksia. Seuraavien vuosien suuri haaste kunnalle on löytää keinoja työllisyyden parantamiseen yhdessä TE-toimiston ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

3 Ilomantsin kunnan organisaatio

4 Konserni ja konserniyhtiöt

Konsernilla tarkoitetaan kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §: ssä tarkoitettu määräysvalta. Kunnan määräysvallassa olevaan säätiöön sovelletaan kuntalain tytäryhteisösäännöksiä.

Ilomantsin kuntakonserniin kuuluu kolme 100 %: sesti kunnan omistamaa yhtiötä: Kiinteistö Oy Pogostan Vuokratalot, Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy ja Ilonet Oy. Kunnalla on yli 50%: n omistusosuus ja siten määräysvalta kuudessa yhtiössä. Lisäksi kunnalla on yksi osakkuusyhtiö, Kalevanpirtti Oy, jossa kunnan omistusosuus on 46,5%. Yhtiöiden lisäksi kuntakonserniin kuuluu kaksi säätiötä: Ilomantsin Museosäätiö ja Pohjois-Karjalan kuntoutussäätiö. Ilomantsin kunta on jäsenenä kolmessa kuntayhtymässä.

ILOMANTSIN KONSERNI

Välitön määräysvalta (3):

Ilonet Oy
Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy
Kiinteistö Oy Pogostan Vuokratalot

Omistus > 50 % (6):

Asunto Oy Ilomantsin Leppärinne
Asunto Oy Naarvantalo
Ilomantsin Lämpö Oy
Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalo
Kiinteistö Oy Taistelijan Talo
Kiinteistö Oy Ilomantsin Liikekeskus

Osakkuusyhtiöt:

Kiinteistö Oy Kalevanpirtti

Säätiöt (2):

Pohjois-Karjalan Kuntoutussäätiö
Ilomantsin Museosäätiö

Kuntayhtymät (3):

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja
terveyspalvelujen kuntayhtymä
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Kuntastrategiaan kirjattu omistajaohjauksen päälinjaus on kunnan omistamien yhtiöiden omistajaohjauksen jämäkkyys ja tavoitteellisuus. Kuntayhtiöiden ja -yhteisöjen hallitusten jäsenillä pitää olla yhtiöiden toimialaan liittyvää kokemusta ja osaamista, jota hyödynnetään yhtiöiden päätöksenteossa.

Kunnan omistajaohjaus huolehtii, että tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Kunnanvaltuuston 26.11.2018 § 45 hyväksymä konserniohje on kunnan omistajaohjauksen keskeinen väline, jossa annetaan määräykset muun muassa konsernivalvonnasta, raportoinnista, rahoituksesta, keskitettyjen konsernitoimintojen järjestämisestä ja riskienhallinnasta.

Tytäryhtiöiden ja kunnan määräysvaltaan kuuluvien yhteisöjen on raportoitava toiminnastaan ja taloudellisesta tilanteestaan kaksi kertaa vuodessa. Ensimmäinen raportti on annettava kesäkuun lopun tilanteen mukaisena ja toinen raportti joulukuun lopun tilanteen mukaisena. Tämän lisäksi edellä mainittujen yhtiöiden ja yhteisöjen tulee toimittaa kunnanjohtajalle ja kirjanpitoon talousarvonsa ja toimintasuunnitelmansa vuosittain ennen niiden lopullista hyväksymistä.

Kaikille konserniyhtiöille ja -yhteisöille yhteinen talouden tavoite on tilikauden positiivinen tulos.

Lisäksi kunta asettaa yhtiöille ja yhteisöille seuraavat yksilöidyt tavoitteet:

Ilonet Oy: rakennetun verkon kunnossapitäminen ja keskuslaitteiston uusiminen vuosittain siten, että koko laitteisto tulee uusittua neljän vuoden kuluessa, liittymämarkkinoinnin kohdistaminen taloyhtiöihin.

Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy: vuokrattavien tilojen hyvässä kunnossa pitäminen ja Savotantein hallin korjausvelan hoitaminen, vuokraamattomien tilojen aktiivinen esittelemine, ensimmäisten luonastussopimuksella vuokrattujen tilojen luovuttaminen omistajille vuoden 2020-2021 vaihteessa ja Endomines Oy:n toisen vuokraohteen siirtäminen vuokralaiselle vuoden 2021 aikana.

Kiinteistö Oy Pogostan Vuokratalot: vuokraohteiden vuokrattavassa kunnossa pitäminen ja korjausvelan poistaminen kohdistamalla korjaustoimet kunnostuskelpoisiin huoneistoihin, asuinkäytöstä poistamissuunnitelman laatinen korjauskelvottomille kohteille.

Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalo: kattoremontin laajuuden ja kustannusten selvittämisen, remontin kustannusarvion laatiminen ja tarvittaessa sisäilmakorjausten käynnistäminen kunnan työntekijöilleen teettämän selvityksen pohjalta.

Kiinteistö Oy Liikekeskus: selvitys osakkeenomistajien kanssa yhtiön sulauttamismahdollisuudesta Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy:öön.

Kiinteistö Oy Taistelijan Talo: yhtiön uudelleen järjestelyn selvityksen loppuunsaattaminen.

Ilomantsin Lämpö Oy: selvitys lämmöntuotannon turvaamisesta teollisuuden sivuvirtana syntyvää lämpöenergiaa hyödyntäen vuoden 2024 jälkeen.

Pohjois-Karjalan Kuntoutussäätiö: nykyaikaisen terveysaseman, terveyskeskussairaalan ja palveluasumisen yksikön toteuttaminen säätiön tiloihin yhteistoiminnassa Siun soten ja Ilomantsin kunnan kanssa vuoden 2021 aikana.

Ilomantsin Museosäätiö: ostopalvelusopimuksen mukaisesti Ilomantsin kunnan museotoiminnasta sekä Möhkön ruukin ja Parppeinvaaran runokylän museo- ja matkailutoiminnasta vastaaminen uusia kävijöitä ja kävijäryhmiä houkuttavaksi.

5 Ilomantsin kunnan tavoitteet ja talousarvion perustelut

5.1 Kuntien taloudellinen tilanne ja haasteet

Valtionvarainministeriön kansantalousosasto on laatinut kuntatalousohjelman vuosille 2021-2024. Ohjelmassa arvioidaan kuntatalouden tilaa ja hallituksen toimenpiteiden vaikutuksia kuntien talouteen uusimpien käytössä olevien tietojen ja arvioiden pohjalta. Ohjelma osoittaa, että koronapandemian vaikutukset kuntatalouden heikentymiseen ovat merkittävät. Suomen bruttokansantuotteen arvioidaan supistuvan 5,5 % vuonna 2020 ja koko julkisen talouden alijäämän arvioidaan kasvavan 17 miljardiin euroon.

Kuntatalouden toimintamenojen kasvun arvioidaan hidastuvan 2,4 %:iin vuonna 2021, kun koronapandemian hoitoon vaadittavat lisäpanostukset poistuvat. Vuosina 2022-2024 toimintamenot kasvavat keskimäärin 3,1 % vuodessa. Toimintatulojen kasvuksi arvioidaan 3 prosenttia vuonna 2021. Vuosina 2022-2024 toimintatulojen kasvu on keskimäärin 1,9 % vuodessa.

Kokonaistuotannon kasvuksi arvioidaan 1,3 % vuosina 2021 ja 2022. Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2023 ja 2024 talouskasvun arvioidaan hidastuvan alle yhteen prosenttiin. Ennusteeseen liittyy poikkeuksellisen suurta epävarmuutta. Syynä tähän on koronapandemian vaikutuksen laajuuden ja kestön muuttuminen päivittäin. On kuitenkin arvioitu, ettei julkinen talous toivu entiselleen tästä poikkeuksellisesta taantumasta. Vuoteen 2024 mennessä julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen arvioidaan kasvavan vajaasta 60 prosentista 80 prosenttiin.

Kuntien peruspalvelut Suomessa ovat tulevina vuosina murroksessa väestön ikärakenteen muutoksen, syntyvyyden laskun, kustannusten kasvun, alueellisen eriytymisen ja kaupungistumisen myötä. Väestön ikääntyminen lisää sosiaali- ja terveystalouden kasvua ja heikentää verotulojen kasvua. Eläköityminen ja työkäisten väestön määrän väheneminen heikentävät kunta-alan henkilöstötilannetta. Syntyvyyden kääntyminen laskuun vähentää laskennallisesti varhaiskasvatuksen ja koulutuspalvelujen tarvetta. Ikäluokkien pienenemiseen liittyvä säästöpotentiaali vaihtelee suuresti kunnittain.

Työttömyys lisääntyy maailmanlaajuisesti ja Suomessakin työllisyysasteen ennakoitaan laskevan reiluun 71 %:iin. Työllisyysasteen arvioidaan nousevan 72 %:iin vuonna 2022.

Kuntien verotulot koostuvat kunnallisverosta (84%), kiinteistöverosta (8%) ja yhteisöverosta (8%). Kuntien verotulojen arvioidaan olevan vuonna 2020 yhteensä noin 22,4 miljardia euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna verotulot alenevat noin 3 %.

Valtio korvaa kunnille yritysten verotuksen maksujärjestelyjen muutoksiin vuonna 2020 väliaikaisesti aiheutuvia kunnallis-, yhteisö- ja kiinteistöverotulojen viivästymisiä. Kunnallisverojen osalta tämä olisi 422 M€, yhteisöverojen osalta 45 M€ ja kiinteistöverojen osalta 80 M€. Kunnille nämä verohelpotukset ovat lainaa, joka maksetaan takaisin vuosina 2021 ja 2022.

Ansiotasoindeksin nousua kompensoiva tarkistus vähentää kunnallisverotuottoa 163 M€ vuonna 2021. Kunnallisveron veropohjan arvioidaan supistuvan hieman vuonna 2020 ja kasvaen keskimäärin 2 prosenttia vuodessa kehyskaudella. Yhteisöveron oletetaan kasvavan 560 M€ vuonna 2021. Kiinteistöveron tuotto kasvaa 80 M€ vuonna 2021.

Kuntien valtionosuudet maksetaan päätösten mukaisesti. Valtionavut ovat 11,6 miljardia euroa vuonna 2021, 12,4 miljardia euroa vuonna 2022, 12,6 miljardia euroa vuonna 2023 ja 12,8 miljardia euroa vuonna 2024. Valtionosuuden muutokset eivät suoraan tarkoita kuntatalouden vahvistumista, vaan osa valtionosuuden kasvusta kompensoi muiden tulojen vähentymistä tai kustannusten kasvua.

Kuntatalouden näkymät ovat huolestuttavat ottaen huomioon väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja koronapandemian aiheuttama vaikutus talouteen. Kuntien on jatkettava kuntataloutta tasapainottavia toimia, joilla kustannustehokasta tuottavuutta lisätään. Samoin kuntien on tehtävä rakenteellisia uudistuksia ja lisättävä yhteistyötä eri toimintojen osalta.

5.2 Ilomantsin taloustilanne ja tulevaisuuden näkymät

Ilomantsin kunnan vuosien 2018 ja 2019 tilinpäätökset ovat olleet miljoona euroa alijäämäisiä eikä vuosikate ole riittänyt kattamaan poistoja, arvonalentumisia eikä nettoinvestointeja. Vuoden 2020 talousarvio on 0,5 M€ alijäämäinen. Kuntastrategian mukaisesti tavoitteena on tasapainoinen talous. Valtuuston hyväksymä talouden sopeuttamisohjelma on onnistunut ja vuoden 2020 alijäämä on kurotummassa lähelle nollatulosta. Siun sote -kuntayhtymän koronasta johtuvan alijäämän kattamiseen on kuitenkin varauduttava.

Kunta varautui pandemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin ottamalla 2 M€ pitkäaikaista lainaa Kuntarahoituksesta. Ilomantsin kunnan taloudellinen tilanne ei poikkea valtakunnallisesta kuntatalouden tilanteesta, jossa erityisesti koronapandemian vaikutusta tuleviin vuosiin on vaikea ennakoita.

Lähivuosien taloussuunnittelussa korostuvat palvelujen järjestäminen uusilla tavoilla sekä palvelutarpeen sovittaminen kunnan asukasmäärään ja ikärakenteeseen. Kuntatalouden kolme suurinta tulo- ja menoerää ovat verotulot, valtionosuudet ja Siun sote -kuntayhtymälle maksettava sosiaali- ja terveyspalvelujen maksuosuus. Näiden erien muutoksilla on suuri merkitys Ilomantsin kunnan talouden suunnan määrittämisessä.

Merkitystä on myös kunnan omilla toimilla. Rakenteiden uudistamisella ja henkilöstösuunnittelulla kunta alentaa menojaan, mutta kuntalaisten palvelut toimivat. Tulevien vuosien iso haaste on työllisyyden hoidossa onnistuminen. Työmarkkinatuen sakkomaksujen nousu on saatava pysähtymään ja työttömien ohjaamiseen on kehitettävä toimiva asiakasprosessi. Kunta panostaa järjestämiinsä ennaltaehkäiseviin palveluihin, sillä niillä on suora vaikutus kuntalaisten ja hyvinvointiin ja terveyteen. Terveiden edistämällä on mahdollista vähentää sosiaali- terveyspalvelujen tarvetta ja alentaa pitkällä tähtäimellä sote-kustannuksia.

Ilomantsin verotulot ja valtionosuudet kasvavat hieman vuonna 2021. Verotulojen kasvuennuste kuluvaan vuoteen on 320 000 € ja valtionosuuksien 160 000 €. Myyntituotot, tuet ja avustukset laskevat. Toimintakulut pysyvät ennallaan, joskin kulujen sisällä tapahtuu muutoksia. Henkilöstökulujen on ensi vuonna arvioitu alenevan lähes 460 000 €. Kunta varaa käyttötalouteen 500 000 € säädepääoman korotukseen Pohjois-Karjalan kuntoutussäätiölle terveysaseman rakentamiseen Toivonlahteen.

Kunta varautuu ensi vuoden investointeihin miljoonalla eurolla, jolla korjataan toimitiloja, turvataan vesilaitoksen toimivuutta, korjataan kaava-alueen teitä ja varaudutaan Koidanvaaran sillan rakentamiseen.

Toivonlahteen peruskorjattavan terveysaseman asumispalveluineen rakennuttaa Pohjois-Karjalan kuntoutussäätiö sr., jolle kunta antaa lainan takauksen ja lisää säädepääomaa. Kunta vuokraa tilat säätiöltä ja vuokraa ne edelleen Siun sotelle. Rakentaminen on aikataulutettu vuosille 2021-2022.

Konserniyhtiöissä tavoitteena on palveluiden järjestäminen taloudellisesti ja tuloksekkaasti. Kunta selvittää yhteistyössä yhtiöiden kanssa konsernirakenteen tiivistämisen mahdollisuutta. Pitkittyessään koronapandemia voi vaikuttaa konserniyhtiöiden toimintaan tuloksia heikentävästi erityisesti yritys- ja vuokratuloissa.

Ilomantsin kunnan jäsenyyksiin kuntayhtymissä ei ole tiedossa muutoksia. Hyvinvointialueiden toteutuksessa vuoden 2023 alusta alkaen Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä Siun sote purkautuu vuoden 2022 lopussa. Mikäli kuntayhtymä on purkutilanteessa alijäämäinen, on Ilomantsin kunnan varauduttava kuntayhtymän alijäämän kattamiseen perussopimuksen mukaisesti.

Ilomantsin kunta osallistuu Pohjois-Karjalan kuntien väliseen yhteistyöhön sekä toimii aktiivisesti myös muiden verkostojensa kanssa edistäen alueensa elinvoimaa ja edunvalvontaa. Pohjois-Karjalan maakuntaliiton kunta edellyttää valvovan koko maakunnan etua ja kehittymisen edellytyksiä.

Tuloslaskelman mukaiseen tulokseen pääseminen vuonna 2021 edellyttää yhteistä tahtoa ja onnistumista. Kunta on jo osoittanut pystyvänsä tekemään tarvittavia muutoksia. Taseen arvioidaan olevan vuoden 2021 lopussa 3,8 M€ ylijäämäinen.

5.3 Ilomantsin kunnan tavoitteet

Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2021
Vaikuttavuus ja palvelukyky	Palvelujen järjestäminen	Asiakastyytyväisyyskyselyt (Business Joensuun kysely)	NPS = 50
	Toimiva tie- ja viestintäliikenne, kylien asukkaat ja toiminta	Joukkoliikenne Kylätoimikuntien avustukset	Asiointi 1 kerta/viikko Perusavustus jokaiselle hakijakylälle
	Luontaisille vahvuuksille perustuva yritystoiminta	Omistajanvaihdoksissa opastetut yritykset	5 yritystä/vuosi
		Yrityskontaktit	80 asiakasta 200 aktiviteettia
	Veden laatu (talousvesi, allasvesi)	Täyttää laatuvaatimukset	Täyttää raja-arvot
	Ruokapalvelun toimivuus	Ruokapalveluiden tehokas organisointi ja toiminta	Ravitseva ja tasalaatuinen ruoka Suoritehinta/ateria vuoden 2020 tasolla
Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2021
Resurssien hallinta	Tasapainoinen ja joustava talous	Ylijäämä	> 2 M€
	Kehittämishankkeet	€/ asukas	Vähintään 15 €/asukas
	Toiminnan tehokkuus ja taloudellisuus	Palvelujen kustannukset	Hyvinvointikertomuksen verrokkikuntien keskitaso
	Henkilöstöresurssien varmistaminen	Avoimet virat/ toimet	=> 1 kelpoinen hakija/ avoin tehtävä
		Ennenaikaiset eläköitymiset	1 % vakinaisista
	Kuntaimago/ Kiinnostava työnantaja	Kelpoiset työntekijät	> 97 %
	Kuntaimago/ Kiinnostava kunta	Positiivinen julkisuus	vähintään kerta/ kk
Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2021
Osaaminen ja henkilöstö	Osaaminen ja henkilöstön työhyvinvointi	Sairauspoissaolot	<10 pv (työpäivää)
		Työhyvinvointikysely	Hyvä (3)
		Kehityskeskustelut	100 % 2 v:n aikana (2021–2022)

		Palkitseminen ryhmissä ja yksilöinä	yksi ryhmä/kunta ja yksi työntekijä /osasto
		Työterveyshuolto netto/työntekijä	250 €
		Täydennyskoulutus	1 pv
	Työelämän muutostilanteiden hallinta	Koulutus	Työelämän hallintataitojen koulutus 1 pv/työntekijä
Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2021
Prosessit ja rakenteet	Kunnallisen demokratian toimivuus	Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden yhteistyön itsearviointi	> 3
	Edunvalvonta	Maakunnallisissa tehtävissä	> 4 luottamushenkilöä
		Yhteiskuntasuhteet	kontaktit > 5 tahoja
		Tiestön kunto	ympärivuotinen kunnossapito
Näkökulma	Menestystekijä	Arviointikriteerit	Tavoite 2021
Hyvinvoinnin edistäminen	Työllisyyden edistäminen	Työllistämismallien kehittäminen	Toimiva asiakasprosessi
	Ikäihmisten aktiivisuus ja toimintakyky	Vanhus- ja vammaisneuvoston osallistuvan budjetoinnin käyttöönotto asteittain	Neuvosto päättää talousarviovuoden määrärahasensa käytön ja tekee esityksiä seuraavan vuoden talousarviokseen
		Kotona asuvien yli 75 vuotiaiden määrä	> 90 %
	Lasten ja nuorten sosiaaliset suhteet	Kouluterveyskysely	Yksinäisyyden kokeminen alenee edelliseen kyselyyn verrattuna
	Perhekeskus- ja kohtaamispaikkatoiminta	Kohtaamisten tarjoaminen yhdessä kumppaneiden kanssa	10 tapahtumaa/kohtaamista/vuosi
	Aktiiviset ja hyvinvoivat kuntalaiset	Kansalaisopiston kurssit	tunti/asukas
		Järjestöavustusten saajat	25 toimijaa
		Monipuoliset liikuntamahdollisuudet	Kunnossa olevat liikuntapaikat ja reitit
		Nuorten osallisuus/nuorisovaltuuston toiminta	Vähintään 6 kokousta/vuosi Nuorisovaltuuston edustaja substanssilautakunnissa

6 Talousarvion sitovuus

Talousarvioon merkityt menot ja tulot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset menot ja tulot.

Talousarvioon merkityt menot ja tuloarviot sekä tavoitteet ovat sitovia seuraavalla tavalla:

Käyttötalousosa

Käyttötalousosa on toimielimiin nähden sitova bruttomääräisenä.

Investointiosa

Investointiosa on määrärahan ja tuloarvion osalta sitova

- irtaimen omaisuuden osalta toimitelimitäin investointisuunnitelman mukaisesti,
- kiinteän omaisuuden osalta yli 300.000 €:n hankkeet ja uudisrakennushankkeet, joihin investointisuunnitelmassa on merkitty S –kirjain (hankekohtaisesti sitova) ja
- muun kiinteän omaisuuden osalta tehtäväalueittain investointisuunnitelman mukaisesti.

Rahoitusosa

Kunnanhallitusta sitoo rahoitusosan pitkäaikaisen lainan lisäyksen määrä.

7 Lainanotto

Kunnanhallitus päättää enintään talousarvion rahoitusosan osoittaman pitkäaikaisen lainan ottamisesta.

8 Taloussuunnitelman osat

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma osoittaa kunnan toiminnallisen tuloksen.

Tuloslaskelman välitulokset:

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulo ja se ilmoittaa, riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan käyttöomaisuuden poistot (käytännössä, riittääkö tulorahoitusta investointeihin).

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa.

Tilikauden ylijäämä/alijäämä on kunnan talouden tulos järjestelyerien (rahasto- ja varausmuutosten) jälkeen.

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen.

Rahoituslaskelman avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu

rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa varataan määrärahat toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin ja asetetaan tuloarviot toimielimille. Valtuusto ohjaa toimintaa asettamalla valtuusto-tasoisia toiminnallisia tavoitteita määrärahojen puitteissa.

Investointiosa

Investointiosassa valtuusto hyväksyy irtaimen ja kiinteän omaisuuden määrärahat ja tuloarviot hankkeille. Investoinnit suunnitellaan rahoitusmahdollisuuksien mukaan.

9 Tulos- ja rahoituslaskelma

TALOUSARVION TUOSLASKELMA 2021

	TP 2019	TA+MUUT. 2020	KH 2021	Ero%	SV1 2022	SV2 2023
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	4 264 492	3 758 083	3 909 308	4,0	3 831 122	3 831 122
MAKSUTUOTOT	420 515	348 950	266 900	-23,5	261 562	261 562
TUET JA AVUSTUKSET	517 016	472 300	197 100	-58,3	193 158	193 158
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 315 292	2 707 311	2 804 210	3,6	2 748 126	2 748 126
TOIMINTATUOTOT	8 517 315	7 286 644	7 177 518	-1,5	7 033 968	7 033 968
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	97 596	140 000	106 000	-24,3	103 880	103 880
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-10 242 792	-10 492 623	-10 034 536	-4,4	-9 731 673	-9 926 296
PALKAT JA PALKKIOT	-8 243 512	-8 374 100	-7 919 047	-5,4	-8 037 141	-8 197 880
HENKILÖSIVUKULUT	-1 999 280	-2 118 523	-2 115 489	-0,1	-1 694 532	-1 728 416
ELÄKEKULUT	-1 808 492	-1 794 823	-1 792 442	-0,1	-1 365 020	-1 392 318
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-190 788	-323 700	-323 047	-0,2	-329 512	-336 098
PALVELUJEN OSTOT	-32 109 830	-30 420 925	-30 187 923	-0,8	-29 584 167	-28 992 458
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 967 525	-1 855 370	-1 808 100	-2,5	-1 771 938	-1 736 485
AVUSTUKSET	-696 135	-710 250	-1 196 850	68,5	-1 172 913	-1 149 453
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 867 624	-1 938 126	-1 920 297	-0,9	-1 881 891	-1 844 248
TOIMINTAKULUT	-46 883 907	-45 417 294	-45 147 706	-0,6	-44 142 582	-43 648 940
TOIMINTAKATE	-38 268 996	-37 990 650	-37 864 188	-0,3	-37 004 734	-36 511 092
VEROTULOT						
VEROTULOT	17 289 497	16 669 000	16 990 000	1,9	16 650 200	16 650 200
VALTIONOSUUEDET	21 551 639	22 303 900	22 465 255	0,7	22 128 275	21 796 350
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	8 442	6 685	5 014	-25,0	4 914	4 914
MUUT RAHOITUSTUOTOT	375 677	392 442	383 842	-2,2	376 814	376 814
KORKOKULUT	-112 437	-106 685	-85 314	-20,0	-83 608	-81 936
MUUT RAHOITUSKULUT	-38 533	-37 542	-38 352	2,2	-38 234	-38 118
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	233 150	254 900	265 190	4,0	259 886	261 674
VUOSIKATE	805 290	1 237 150	1 856 257	50,0	2 033 627	2 197 132
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 903 341	-1 710 000	-1 750 000	2,3	-1 750 000	-1 750 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 903 341	-1 710 000	-1 750 000	2,3	-1 750 000	-1 750 000
TILIKAUDEN TULOS	-1 098 051	-472 850	106 257	-122,5	283 627	447 132
POISTOERON MUUTOS	94 232	42 500	48 000	12,9	48 000	48 000
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 003 819	-430 350	154 257	-135,8	331 627	495 132

TALOUSARVION RAHOITUSLASKELMA 2021

	TP 2019	TA+MUUT. 2020	KH 2021	Ero%	SV1 2022	SV2 2023
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	805 290	1 237 150	1 856 257	50,0	2 033 627	2 197 132
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-273 075	-3 500	-3 500	0,0	-3 430	-3 430
	532 215	1 233 650	1 852 757	50,2	2 030 197	2 193 702
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-2 521 079	-805 000	-1 085 000	34,8	-1 015 000	-545 000
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	0	100 000	100 000	0,0	0	0
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUS- TULOT	2 821 854	3 500	3 500	0,0	3 430	3 430
	300 775	-701 500	-981 500	39,9	-1 011 570	-541 570
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	832 991	532 150	871 257	63,7	1 018 627	1 652 132
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-107 128	0	0		0	0
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	55 708	0	0		0	0
	-51 420	0	0		0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET				3,7		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0	350 000	0	-100,0	0	0
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-1 777 698	-1 777 900	-1 481 100	-16,7	-1 126 100	-1 126 100
	-1 777 698	-1 427 900	-1 481 100	3,7	-1 126 100	-1 126 100
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				-23,8		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄMIEN MUU- TOKSET	0	0	0		0	0
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	18 815	0	0		0	0
SAAMISTEN MUUTOS	562 033	82 000	62 500	-23,8	37 500	37 500
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-417 707	0	0		0	0
	163 141	82 000	62 500	-23,8	37 500	37 500
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 665 978	-1 345 900	-1 418 600	5,4	-1 088 600	-1 088 600
RAHAVAROJEN MUUTOS	-832 987	-813 750	-547 343	-32,7	-69 973	563 532
RAHAVARAT 31. 12.	947 950					
1. 1.	1 836 645	-888 695				

10 Käyttötalous

10.1 Kunnanvaltuusto

Toiminta-ajatus

Tehtävä sisältää kunnanvaltuuston toiminnan ja siitä aiheutuvat menot ja tulot.

Sitovat määrärahat/ tuloslaskelma

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2021

	TP 2019	TA+MUUT. 2020	KH 2021	Ero%	SV1 2022	SV2 2023
KUNNANVALTUUSTO						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	18 998	0	0		0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	441	0	0		0	0
TOIMINTATUOTOT	19 439	0	0		0	0
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-61 674	-28 710	-60 011	109,0	-61 197	-62 419
PALKAT JA PALKKIOT	-56 644	-28 000	-56 155	100,6	-57 278	-58 423
HENKILÖSIVUKULUT	-5 030	-710	-3 856	443,1	-3 919	-3 996
ELÄKEKULUT	-4 283	-510	-2 997	487,6	-3 042	-3 102
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-747	-200	-859	329,5	-877	-894
PALVELUJEN OSTOT	-21 132	-12 938	-21 723	67,9	-21 288	-20 861
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 356	-2 000	-1 950	-2,5	-1 911	-1 873
MUUT TOIMINTAKULUT	-965	-1 000	-1 150	15,0	-1 127	-1 104
TOIMINTAKULUT	-86 127	-44 648	-84 834	90,0	-85 523	-86 257
TOIMINTAKATE	-66 688	-44 648	-84 834	90,0	-85 523	-86 257

*sisältää keskusvaalilautakunnan menot ja tulot

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Kunnanvaltuusto perehtyy seminaareissaan valtuuston päätöksentekoon tulevien asioiden valmisteluun ja antaa niistä evästyksensä jatkovalmistelua varten viranhaltijoille.

Tilivelvolliset

Kunnanhallitus
Kunnanjohtaja Marjut Ahokas
Hallintojohtaja Jari Kattainen

10.2 Tarkastuslautakunta

Toiminta-ajatus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten.

Toiminta

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tärkeimpinä lautakunnan toimintatapoina tehtävänsä täyttämiseksi ovat katselmukset, kuntalaisten ja viranhaltijoiden kuuleminen, toimielinten toimintojen tarkastus ja ajantasainen puuttuminen epäkohtiin.

Sitovat määrärahat/ tuloslaskelma

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2021	TP 2019	TA+MUUT. 2020	KH 2021	Ero%	SV1 2022	SV2 2023
TARKASTUSLAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT						
MUUT TOIMINTATUOTOT	92	50	0	-100,0	0	0
TOIMINTATUOTOT	92	50	0	-100,0	0	0
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-8 582	-11 700	-10 950	-6,4	-11 170	-11 392
PALKAT JA PALKKIOT	-8 360	-11 400	-10 618	-6,9	-10 831	-11 047
HENKILÖSIVUKULUT	-222	-300	-332	10,7	-339	-345
ELÄKEKULUT	-213	-200	-246	23,0	-250	-255
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-9	-100	-86	-14,0	-89	-90
PALVELUJEN OSTOT	-20 197	-25 892	-25 610	-1,1	-25 098	-24 596
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-309	-50	0	-100,0	0	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-70	0	0		0	0
TOIMINTAKULUT	-29 158	-37 642	-36 560	-2,9	-36 268	-35 988
TOIMINTAKATE	-29 066	-37 592	-36 560	-2,7	-36 268	-35 988

Tilivelvolliset

Tarkastuslautakunta

10.3 Kunnanhallitus

Toiminta-ajatus

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa ja vastaa kuntalaissa säädetyistä tehtävistä. Kunnanhallituksen alaisena toimivat palvelukokonaisuudet tuottavat laadukkaita ja ajantasaisia palveluita sisäisille ja ulkoisille asiakkaille. Elinvoima- ja maaseutupalvelut tukevat ja kasvattavat yritysten toimintaa. Työllisyyden hoidossa tavoitteena on toimivan asiakasprosessin ja toimijoiden hyvän yhteistyön kautta monipuolinen keinovalikoima työttömyyden vähentämiseen.

Toiminta-ajatus tulosalueittain

Luottamushenkilöhallinto

Toimiva luottamushenkilöhallinto tekee tarvittavat päätökset oikea-aikaisesti selkeän ja johdonmukaisen valmistelun pohjalta.

Työllisyys, elinvoima- ja maaseutupalvelut

Kunta edistää työllistymistä yhteistyössä TE-toimiston ja muiden työllisyyttä edistävien kumppaneidensa kanssa uusia toimintamalleja ja työtapoja hakien. Yrityskentällä tavoitteena on uusien työpaikkojen luominen ja nykyisten työpaikkojen ja palveluiden turvaaminen muun muassa yritysten omistajanvaihdostilanteissa.

Kehittämisen painopisteenä on luonnonvaroihin ja osaamiseen perustuva yrittäjyys. Yrittäjyyttä edistetään luomalla aitoja kilpailuetuja ja turvaamalla yrittäjille maksuttomat ohjaus- ja neuvontapalvelut Business Joensuu Oy: ltä.

Maaseutupalvelut hoitavat maatalousyrittäjien EU- ja kansallisten tukien haku- ja maksatusprosesseja sekä edistävät yhdessä elinvoimatoiminnan kanssa kylätoimintaa sekä maaseutu- ja kausiasumista.

Hallinto-, talous ja toimistopalvelut

Hallinto-, talous- ja toimistopalvelut tuottavat ajantasaista ja luotettavaa tietoa hallinnon tueksi sekä laadukasta palvelua niin sisäisille kuin ulkoisille asiakkaille tavoitteenaan hyvä hallintokulttuuri ja tasapainoinen talous.

Ruokapalvelut

Kunnan ruokapalvelujen tavoitteena on päivittäisten maistuvien, monipuolisten ja ravitsemuksellisesti oikein koostettujen ateriakokonaisuuksien tuottaminen kunnan omille yksiköille ja Siun sotelle erityisruokavaliot ja -tarpeet huomioiden.

Konserni

Kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tehtävänä on tuottaa niille määrätty tai annetut tehtävät tuloksekkaasti kuntakonsernin kokonaisuutena huomioiden.

Sitovat määrärahat/ tuloslaskelma

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2021

	TP 2019	TA+MUUT. 2020	KH 2021	Ero%	SV1 2022	SV2 2023
KUNNANHALLITUS						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	2 530 985	2 469 333	2 464 428	-0,2	2 415 139	2 415 139
MAKSUTUOTOT	64 032	60 700	30 000	-50,6	29 400	29 400
TUET JA AVUSTUKSET	416 609	395 000	156 500	-60,4	153 370	153 370
MUUT TOIMINTATUOTOT	202 773	2 000	1 000	-50,0	980	980
TOIMINTATUOTOT	3 214 400	2 927 033	2 651 928	-9,4	2 598 889	2 598 889
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-2 603 388	-2 447 623	-2 445 330	-0,1	-2 347 255	-2 394 199
PALKAT JA PALKKIOT	-2 094 499	-1 950 800	-1 918 230	-1,7	-1 940 275	-1 979 081
HENKILÖSIVUKULUT	-508 889	-496 823	-527 100	6,1	-406 980	-415 118
ELÄKEKULUT	-455 578	-421 823	-449 571	6,6	-327 902	-334 459
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-53 312	-75 000	-77 529	3,4	-79 078	-80 659
PALVELUJEN OSTOT	-28 346 816	-26 862 484	-26 560 504	-1,1	-26 029 294	-25 508 704
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-472 239	-450 500	-439 750	-2,4	-430 955	-422 333
AVUSTUKSET	-455 475	-435 500	-950 750	118,3	-931 735	-913 100
MUUT TOIMINTAKULUT	-190 702	-210 051	-258 107	22,9	-252 945	-247 887
TOIMINTAKULUT	-32 068 621	-30 406 158	-30 654 441	0,8	-29 992 184	-29 486 223
TOIMINTAKATE	-28 854 221	-27 479 125	-28 002 513	1,9	-27 393 295	-26 887 334

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1. Yritysten kilpailukyvyen turvaaminen kunnan ja Business Joensuu Oy:n aktiivisella yhteistoiminnalla
2. Kunnan oman työllisyyden tukihankkeen hakeminen ja käynnistäminen
3. Toivonlahden terveysaseman peruskorjauksen toteuttaminen yhteistyössä Siun soten ja Pohjois-Karjalan kuntoutussäätiön kanssa
4. Hiilineuraaliuteen pyrkiminen korkean jalostusasteen teollisen tuotannon sivuvirtojen hyödyntämisellä
5. Kumppanuuksien hyödyntäminen ja vahvistaminen elinvoimatyössä sekä tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämisessä

Tilivelvolliset

Kunnanhallitus
Kunnanjohtaja Marjut Ahokas
Hallintojohtaja Jari Kattainen

10.4 Hyvinvointilautakunta

Toiminta-ajatus

Ilomantsi tarjoaa laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut sekä mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä järjestää aktiivista elämää edistäviä palveluita kuntalaisille.

Toiminta-ajatus tulosalueittain

Hallinto

Hallinto johtaa ja kehittää tasapuolisesti sivistystoimen eri sektoreita sekä luo henkilökunnalle mahdollisuudet toteuttaa asetetut tavoitteet. Pielisen-Karjalan musiikkiopisto tarjoaa lapsille ja nuorille korkeatasoista musiikinopetusta.

Maahanmuutto: Maahanmuuttajapalvelut tarjoaa neuvontaa maahanmuuttajille ja auttaa hoitamaan vi-
ranomaisasioita.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus tarjoaa hyvää ja turvallista perushoitoa ja lapsen ikä- ja kehitystasoa vastaavaa toimintaa.

Perus- ja lukio-opetus

Perus- ja lukio-opetus tarjoavat laadukasta perus- ja yleissivistävää opetusta. Perusopetus järjestää myös aikuisten maahanmuuttajien perusopetusta.

Kirjasto

Edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä tukee paikallista kulttuuritoimintaa ja kansalaisaktiivisuutta.

Liikunta- ja nuoriso

Tarjoaa monipuolisia liikuntaharrastuksia ja järjestää nuorten ja erityisnuorten kasvua edistävää toimintaa.

Kansalaisopisto

Järjestää vapaan sivistystyön koulutusta.

Sitovat määrärahat/ tuloslaskelma

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2021

	TP 2019	TA+MUUT. 2020	KH 2021	Ero%	SV1 2022	SV2 2023
HYVINVOINTILAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	210 393	154 850	140 510	-9,3	137 700	137 700
MAKSUTUOTOT	303 049	250 900	207 000	-17,5	202 860	202 860
TUET JA AVUSTUKSET	99 203	77 300	40 600	-47,5	39 788	39 788
MUUT TOIMINTATUOTOT	44 590	27 100	24 650	-9,0	24 157	24 157
TOIMINTATUOTOT	657 235	510 150	412 760	-19,1	404 505	404 505
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-5 662 109	-6 028 320	-5 709 683	-5,3	-5 584 075	-5 695 755
PALKAT JA PALKKIOT	-4 583 745	-4 838 700	-4 536 687	-6,2	-4 603 451	-4 695 518
HENKILÖSIVUKULUT	-1 078 363	-1 189 620	-1 172 996	-1,4	-980 624	-1 000 237
ELÄKEKULUT	-977 299	-1 001 120	-986 142	-1,5	-790 032	-805 832
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-101 064	-188 500	-186 854	-0,9	-190 592	-194 405
PALVELUJEN OSTOT	-2 662 384	-2 549 453	-2 679 859	5,1	-2 626 263	-2 573 727
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-204 363	-212 450	-189 700	-10,7	-185 906	-182 178
AVUSTUKSET	-141 953	-148 750	-143 100	-3,8	-140 238	-137 432
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 286 418	-1 269 365	-1 184 430	-6,7	-1 160 742	-1 137 523
TOIMINTAKULUT	-9 957 227	-10 208 338	-9 906 772	-3,0	-9 697 224	-9 726 615
TOIMINTAKATE	-9 299 992	-9 698 188	-9 494 012	-2,1	-9 292 719	-9 322 110

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1. Osallisuustyön näkyväksi tekeminen arjessa kunnan ja osallisuushankkeen yhteistyöllä
2. Seudullisen ja paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laadunarviointi: käyttöönotto ja jalkauttaminen Karvin ja Joensuun seudun kriteereiden mukaisesti
3. Selvitys lukiokoulutuksen järjestämisestä uudistuvan lainsäädännön ja opiskelijamäärien näkökulmasta
4. Selvitys vapaa-aikapalvelujen järjestämisestä yhteisessä palvelupisteessä

Tilivelvolliset

Hyvinvointilautakunta
Lukion rehtori Päivi Nenonen

10.5 Kuntaympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Ilomantsin rakennettu ympäristö on hyvin hoidettu ja viihtyisä. Sisäisille asiakkaille annettavilla palveluilla tuetaan kunnan peruspalveluiden tuottamista.

Toiminta-ajatus tulosalueittain

Maankäyttö ja ympäristö

Tulosalue vastaa kunnan maa-alueiden käytöstä ja kaavoitusasioista, huolehtii rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja asuntotoimen viranomaistehtävistä, tarjoaa sisäisille asiakkaille suunnittelu-, rakennuttamis- ja toimistopalveluita ja kehittää teknisen sektorin toimintoja.

Toimitilat

Tulosalue huolehtii kunnan kiinteistöjen huolto- ja kunnossapidon tehtävistä sekä tarjoaa rakentamispalveluita sisäisille asiakkaille.

Kuntatekniikka

Tulosalue huolehtii muun muassa kunnallistekniikan sekä taajaman liikenne- ja viheralueiden kunnosta.

Sitovat määrärahat/ tuloslaskelma

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2021

KUNTAYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	TP 2019	TA+MUUT. 2020	KH 2021	Ero%	SV1 2022	SV2 2023
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	1 504 115	1 133 900	1 304 370	15,0	1 278 283	1 278 283
MAKSUTUOTOT	53 434	37 350	29 900	-19,9	29 302	29 302
TUET JA AVUSTUKSET	1 204	0	0		0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 067 395	2 678 161	2 778 560	3,7	2 722 989	2 722 989
TOIMINTATUOTOT	4 626 149	3 849 411	4 112 830	6,8	4 030 574	4 030 574
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	97 596	140 000	106 000	-24,3	103 880	103 880
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-1 907 040	-1 976 270	-1 808 562	-8,5	-1 727 976	-1 762 531
PALKAT JA PALKKIOT	-1 500 264	-1 545 200	-1 397 357	-9,6	-1 425 306	-1 453 811
HENKILÖSIVUKULUT	-406 776	-431 070	-411 205	-4,6	-302 670	-308 720
ELÄKEKULUT	-371 119	-371 170	-353 486	-4,8	-243 794	-248 670
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-35 656	-59 900	-57 719	-3,6	-58 876	-60 050
PALVELUJEN OSTOT	-1 059 301	-970 158	-900 227	-7,2	-882 224	-864 570
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 288 258	-1 190 370	-1 176 700	-1,1	-1 153 166	-1 130 101
AVUSTUKSET	-98 708	-126 000	-103 000	-18,3	-100 940	-98 921
MUUT TOIMINTAKULUT	-389 468	-457 710	-476 610	4,1	-467 077	-457 734
TOIMINTAKULUT	-4 742 775	-4 720 508	-4 465 099	-5,4	-4 331 383	-4 313 857
TOIMINTAKATE	-19 030	-731 097	-246 269	-66,3	-196 929	-179 403

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1. Henkilöstön osaamiskartoitus ja tulevaisuuden henkilöstösuunnittelu kustannustehokkaan toiminnan turvaamiseksi
2. Kirkonkylän ja ympäristön osayleiskaavaprosessin loppuun saattaminen
3. Kunnan rakennusjärjestyksen uudistaminen
4. Toimitilojen järjestelmällisten ylläpitokorjausten jatkaminen
5. Vesihuollon toimitusvarmuuden varmistaminen suunnitelmallisilla ylläpitokorjauksilla ja investoinneilla

Tilivelvolliset

Kuntaympäristölautakunta
Tekninen johtaja Jarno Saastamoinen

INVESTOINTIOSA								
Investoinnit hallintokunnittain (1000 €)		Kustannus-	Muutettu	Aikaisempien	Sito-	2021	2022	2023
IRTAIN OMAISUUS		arvio	arvio	vuosien	vuus			
				toteuma				
Osakkeet ja osuudet	Menot	0			S	0	0	0
	Tulot				S			
	Netto	0			S			
Muut pitkävaikutteiset menot								
Osakkeet ja osuudet, varaus							0	0
Koneet ja kalusto								
Kunnanhallitus	Menot	20			S	20	0	0
	Tulot				S			
	Netto	20			S			
iPadien uusiminen valtuustolle ja lautakunnille						20	0	0
							0	
Hyvinvointilautakunta	Menot	0			S	0	0	0
	Tulot				S			
	Netto	0			S			
						0	0	0
Kuntaympäristölautakunta	Menot	2 625			S	1 065	1 015	545
	Tulot	100			S	100	0	0
	Netto	2 525			S	965	1 015	545
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						1 085	1 015	545
INVESTOINTIEN TULOT YHTEENSÄ						-100	0	0
INVESTOINNIT YHT. / NETTO						985	1 015	545

KIINTEÄ OMAISUUS							
INVESTOINTIEN HANKELUETTELO 2021-2023							
1 000 €							
		Kustannus- arvio	Muutettu arvio	Sitovuus	TA-2021	TS-2022	TS-2023
1. TOIMITILAT	Menot	950		s	400	275	275
	Tulot	0		s	0	0	0
	Netto	950		s	400	275	275
1.1. Kunnanhallitus		190			90	50	50
Elinkeinotoimen investoinnit		150			50	50	50
Parpeinpirtin vesikaton korjaustyöt		40			40	0	0
1.2. Siun Sote		30			10	10	10
Sote-toimitilojen kunnossapito		30			10	10	10
1.3. Sivistys ja hyvinvointi		615			245	185	185
Perusopetus- ja varhaiskasvatuskohteiden piha-alueiden kunnostukset		45			15	15	15
Liikuntahallin ylläpitokorjaukset		90			30	30	30
Yläkoulun kuntotutkimuksen tulosten mukaiset suunnittelu- ja korjaustoimenpiteet		150			50	50	50
Alakoulun/ lukion tutkimukset ja sisäilmakorjaukset		230			110	60	60
Koulujen yleisen turvallisuuden parantamisen toimenpiteet		40			20	10	10
Uimahallin ylläpitokorjaustoimepiteet		60			20	20	20
1.4. Tekninen		115			55	30	30
Möhkön Pytingin kunnossapitotyöt		30			10	10	10
Varaus tilakustannuskohteille (yli 10.000 €:n korjauskohteet)		60			20	20	20
Varikon varastorakennuksen katon korjaus		25			25	0	0

		Kustannus- arvio	Muutettu arvio	Sitovuus	TA-2021	TS-2022	TS-2023
2. KUNTATEKNIikka	Menot	1 675		s	665	740	270
	Tulot	100		s	100	0	0
	Netto	1 575		s	565	740	270
2.1. Liikennealueet		715			415	200	100
Valaistukset; saneeraus ja lamppujen vaihto		45			15	15	15
Vepsänmäentien peruskorjaus		115			0	90	25
Pajatien peruskorjaus		125			90	35	0
Hutunniemen 1-alueen peruskorjaus		60			0	0	60
Jätkänpolun peruskorjaus		60			0	60	0
Koidanvaaran silta		350		s	350	0	0
Koidanvaaran silta tulot		-100			-100	0	0
Savotantien peruskorjaus		60			60	0	0
		Kustannus- arvio	Muutettu arvio	Sitovuus	TA-2021	TS-2022	TS-2023
2.2. Puistot ja yleiset alueet		40			20	10	10
Väyläviitoitusten ylläpito		40			20	10	10
2.3. Vesihuoltolaitos		820			130	530	160
Verkostojen saneeraus ja vähäinen uudisrakentaminen		150			50	50	50
Jätevedenpuhdistamon ja lieteaseman toiminnan kehittäminen		60			20	20	20
Lieteläin hankinta		80			0	0	80
Vesitorin peruskorjaus		500			50	450	0
Taloliittymät, venttiilit ja palopostit		30			10	10	10
INVESTOINNIT YHTEENSÄ (BRUTTO)		2 625			1 065	1 015	545
INVESTOINTITULOT		100			100	0	0
INVESTOINNIT YHTEENSÄ (NETTO)		2 525			965	1 015	545

